

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

381.6

Szerző:

Cím: *Nagy akció indult a drágaság ellen*

Hely

Idő

"1921"

Forrás:

Nemzeti Ujság

Személy

Helyszám

Bp.
(Hely)1921. 9. 1
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Nagy akció indult a drágaság ellen

A főváros és a kormány összefogtak az áruuzsora letörésére — Korlátozzák a kivitel, szabadabbá teszik a zsirbehozatalt

Két ankét a drágaság ellen

(A Nemzeti Ujság tudósítójától.) A miniszterelnökségi palotában ma délután 5 órakor a drágaság ügyében ankét volt, amelyen Bethlen István gróf miniszterelnök elnökölt. A kormány tagjai közül részt vettek: Hegyeshalmy Lajos kereskedelmi, Bernolák Nándor népjóléti, Vass József vallás- és közoktatásügyi, valamint nagyatádi Szabó földmivelésügyi miniszter. A főváros részéről Sipőcz Jenő polgármester, valamint Vajna és Berczell tanácsosok vettek részt. Jelen volt a Keresztény Egyesületes Pártja részéről Haller István, azonkívül részt vettek az értekezleten az érdekképviselők, a keresztényszocialista munkások és a szociáldemokrata munkások kiküldöttjei is. Az értekezlet behatóan foglalkozott a drágaság kérdésével és annak okaival. Ertesülésünk szerint az a kívánság nyert határozott kifejezést az értekezleten, hogy a kivitel a belföldi fogyasztás érdekében a kormány általánosan szüntesse meg.

A kivitel korlátozása voltaképpen már jórészt meg is történt. Így többek közt a fővárossal tárgyalások vannak folyamatban, a tojáskereskedelem kérdésében. A tojás-export megakadályozására felmerült az a terv, hogy felemelik a kiviteli illetéket, vagy pedig arra kötelezik a kiviteli illetéket nyelőket, hogy bizonyos mennyiséget a kivitel lebonyolításakor Budapestre hozzanak a fővárosi szükséglet ellátására. A kivitel egészen megszüntetni nem helyes és nem célravezető. Mert ebben a cikkben némi felesleg azért itt-ott mutatkozik.

A tejkérdésben ismét életbe léptetik a kedvezményes kőrpakiosztást azok számára, akik Budapestre

tejjelátását bizonyos mennyiségű felhozattalal biztosítani hajlandók. A pénzügyminiszter egyébként megszüntette a kondenzált tej behozatalának vámját, ami szintén lényegesen hozzájárul a tej ellátás biztosításához. Egyébként ezt a kérdést is behatóan tárgyalni fogják.

A cukorbehozatalról is volt szó az ankétén, erre nézve még nem történt végleges állásfoglalás. A burgonyakivitel megszüntetését ugyancsak követelték az ankétén résztvevők, amire nézve a földmivelésügyi miniszter kijelentette, hogy ez részben már megtörtént.

Szabad behozatalt biztosít a kormány a zsir számára, mert arra feltétlenül szükség van. A zsirbehozatalnál elsősorban amerikai zsirról van szó. Az élő állatok kivitele ellen nem foglaltak állást és nincs is különösebb ok erre. A sertésekre nézve a kormány a behozatalt is engedélyezte, a kivitel azonban a városok kívánságára történt. A helyzet azonban az volt, hogy egyes városok nagyobb sertésállománnyal rendelkeztek és a készletek visszamaradása súlyos kárt okozott volna nekik. A kormány ezért annak idején arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kivitel engedélyezi.

Az import és export szabályozásánál — ami speciálisan a kormány dolga — meghallgatnak minden érdekeltiséget. Természetes azonban, hogy a kormány saját hatáskörében hozza meg a döntést.

Az értekezleten a kormány részéről hangesztolták,

hogy a drágaság világszerle jelentkező tünet, amelyet nálunk nem lehet speciális jelenségnek tekinteni. Leküzdésére azonban a kormány minden tőle telhetőt megtesz. Az ellátatlanok kategóriájának kibővítésével szintén foglalkoztak és e tekintetben az a vélemény alakult ki, hogy ez elsősorban pénzügyi kérdés, amelynél a legszigorúbb követelmények szem előtt tartásával óvatosan kell eljárni.

A főváros értekezlete az áruuzsora letöréséről

(A Nemzeti Ujság tudósítójától.) Hetek óta hangoztatjuk, hogy az élelmiszerekkel üzött hallatlan uzsora letörésére és a kivitel megtiltására sürgős akciót kell indítani. Örömmel jelentjük, hogy ma mind a főváros, mind a kormány elhatározta, hogy a közvetlő kereskedelem megfékezésére, a termelők tulságos hasznának letörésére és az élelmiszerek kivitelének megakadályozására megteszi a sürgős intézkedéseket. Erre annál is inkább szükség van, mert míg Budapest és általában Csonka-Magyarország városai a szó szoros értelmében nyomorognak az élelmiszerek drágasága miatt, addig a kiviteli engedélyek tulságosan könnyű kezelése folytán a külföld tele van magyar élelmiszerrel.

A városházán a drágaság ügyében ma délelőtt nagy értekezlet volt, amelyen Sipőcz Jenő dr. polgármester elnökölt. Vajna Ede tanácsnok, a közlelmzésügyi osztály vezetője, a főváros liszt- és zsirellátásáról, Berczell Jenő dr. tanácsnok pedig a burgonya-ellátásról tett jelentést.

A megindult vita első szónoka Buday Dezső volt, aki követelte, hogy a főváros élelmiszereállítását érdekében a kormány sürgősen tiltsa meg a kivitel és a kiadott szállítási engedélyek érvényességét szüntesse meg. Ereky Károly szintén a kiviteli engedélyek ellen foglalt állást.

Wolff Károly dr. rámutatott a drágaság tulajdonképpen okaira. Szerinte a drágaság nem egyéb, mint egyik fázisa annak az élet-halálharcnak, amely a keresztény megújulás ellen megindult. A belső drágaság célja lehetetlenné tenni a keresztény irányzatot.

A tavalyi rosszabb valuta mellett olcsóbb volt a pesti piac

November óta egyes élelmickek ára a négyszeresére drágult

(A Nemzeti Újság tudósítójától.) A fogyasztó közhatalmának rendszeres kiuzsorázói legszívesebben a magyar korona tulságos alacsony árfolyamával hozakodnak elő és a valuta süllyedését úgy állítják be, mint a legfőbb árdrágító tényezőt. Hogy azonban mindez csak takarózás, azt mindenki tudja. Mindamellet nem lesz érdektelen, ha néhány legfontosabb piaci cikk tavalyi és mai árát összehasonlítjuk, hangsúlyozva, hogy a tavalyi (1920 novemberi) árak idején a korona állása Zürichben 145-öt mutatott, amíg ma 150, tehát valutánk akkor 5 ponttal gyengébben állott, viszont az akkori piaci árak egyes teleknél háromszor-négyszer, sőt tízszer alacsonyabbak voltak.

Íme, néhány jellemző példa:

	1920 nov.	1921 aug. 31
Zsir	K 160.—	170.—
Zsirszalonna	„ 148.—	160.—
Tej	„ 10.—	14.—
Burgonya	„ 3.50	5.—
Hagyma	„ 5.50	14.—
Kenyer	„ 3.50	20.—
Liszt középminőségű	„ 10.—	25.—
Egy mázsa buza	„ 500.—	1500.—
Tojás darabja	„ 2.50	5.10
Fejes káposzta	„ 12.—	2.—
Zöldség	„ 1.50	20.—
Száraz babb	„ 15.—	22.—

De még ennél is szomorubb a helyzet, ha a rövid időhöz kötött szezoncikkkel árait hasonlítjuk össze a tavalyival. Tavaly november előtt például a paradicsom kilója 1 korona volt, s az anesz 8-10 korona. Ugyancsak a tavalyi őszi főzélékeknek a tök kilója 1 korona 50 fillérbe került, most ez 8 korona. A szőlő tavalyi 10 koronás ára pedig éppen megháromszorozódott, vagyis 30 korona. A dinnye középára volt 1 korona 20 fillér, ma 8 korona. Az alma ára is éppen háromszorosára nőtt tavaly óta.

Ezeket a szájakon aztán eljuthatnánk a cipősboltokig és a ruhásüzletek kirakatáig is, melyben az árak a tavalyihoz képest átlagban szintén kétszeres-háromszoros ugrást mutatnak, pedig a tavalyi novemberi 145-ös valutaállás ezekre sem lehetett valami kedvező a mai 150-es kurzussal szemben.

Mindezekből könnyen megállapítható, hogy a valutaszűkülés az árak romlására legfeljebb csak másodsorban lehet hatással. A főök, amint már annyiszor kimutattuk, a tulhajtott spekuláció, az áruelesztés helytelensége és a fölösleges közvetítő kereskedelem nagy mértékű kártékony befolyása. Mindez pedig megszüntethető, csak kellő erély és bátorság kell hozzá.

A főváros és a kormány egységesen megindított akciója — hisszük — a legrövidebb időn belül erélyes intézkedésekben fog megnyilvánulni a nyomorgó és kiuzsorázott tisztviselők és munkások érdekében.

Addig itt keresztény és integrális politikát csinálni nem lehet, amíg például a Felvidéken olcsóbbak az élelmiszerek, mint nálunk és amíg az idegen faj meg akarja és meg tudja akadályozni a drágaság letörését. Pénzügyi politikánk nem helyezkedik nemzeti és faji alapra, a közgazdasági társadalom egy gyékényen árul a zsidó nagybankokkal, mind a kettőt a pénz ördöge szállotta meg és az önzés hevíti. Amíg itt áruuzsora van, addig semmiféle kivitt engedélyezni nem szabad. Csatlakozik Buday indítványához, hogy a kivitt egészében tiltsák meg, sőt a megszállott területről sertést, zsírt és egyéb élelmickeket hozzanak be. Kijelenti, hogyha már magunkra vettük a botbüntetés behozatalának ódiáját, akkor alkalmazni kell a botbüntetést elsősorban áruuzsorásokra, árhalmozókra és áruelesztőkre. A Keresztény Községi Párt elhatározta, hogy a drágaság kérdését állandóan napirenden tartja és az ellen a legélesebb akciót indítja meg. Kerületi népgyűléseken mutatnak rá a párt szónokái arra, hogy mi okozza a drágaságot és a legközelebbi időben rendkívüli közgyűlésen fogják egységesen kifejezni a főváros álláspontját.

Seemann Mihály, Waygand Miklós, Ozóky Ádám dr., Platthy György dr., Joanovich Pál dr. és mások hozzászólásai után Vajna tanácsnok reflektált a felszólalásokra. Az értekezlet elhatározta, hogy a délutáni értekezleten a leghatározottabban képviseli a főváros álláspontját.